

Aan het college van burgemeester en wethouders
Postbus 10101
5060 GA OISTERWIJK

Datum: 20 april 2017
Onderwerp: **advies betreffende de inburgering van nieuwkomers (statushouders) in onze gemeente.**

Geacht College,

Hierbij sturen wij u (ongevraagd) ons **advies betreffende de inburgering van nieuwkomers (statushouders) in onze gemeente.**

Inleiding

De Wmo-raad betreurt het, dat door de wetgever vanaf 2013 de verantwoordelijkheid voor de inburgering volledig is neergelegd bij de inburgeraars. De informatievoorziening aan inburgeraars schiet tekort en het aanbod van taalaanbieders (dat nu helaas plaats vindt buiten Oisterwijk) is voor inburgeraars onoverzichtelijk en sluit niet altijd goed aan bij zijn of haar capaciteiten. Sinds gemeenten geen rol meer hebben in de inburgering van nieuwkomers zijn de slagingspercentages verslechterd. Landelijke cijfers geven aan dat slechts 33% van de groep die in 2013 startte slaagde binnen de gestelde termijn. Van de medewerkers van SNV hebben wij vernomen dat het beeld voor Oisterwijk overeenkomstig is. Bovendien zien we minder vaak een (duurzame) deelname aan de arbeidsmarkt omdat de mogelijkheid van duale trajecten bijna volledig is weggevallen. Vanwege de lening bij DUO wordt vaak voor de snelste weg tot examen gekozen. Het aantal inburgeraars dat taalonderwijs volgt op hoger niveau dan A2, is landelijk gedaald van 26% naar 2%.

Meer maatwerk en een grotere regierol bij gemeenten zijn van belang voor onze samenleving en kunnen ervoor zorgen dat nieuwkomers vanaf het eerste moment goed begeleid worden, zodat zij een eerlijke kans krijgen te participeren in de samenleving. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het welzijn van al hun burgers en hebben concrete taken op het gebied van welzijn, werk, inkomen en gezondheid. Hierbij gaan zij uit van de eigen kracht van de burger. Dat is een gezond

uitgangspunt, maar soms is hiervoor extra begeleiding nodig. Daarom spreekt het ons inziens voor zich dat gemeenten ook aan nieuwkomers geïntegreerde maatwerktrajecten aanbieden, in samenspraak met taalinstututen, onderwijsinstellingen, aanbieders van duale trajecten, werkgevers, vluchtelingenorganisaties en natuurlijk de inburgeraars zelf.

De reden waarom wij nu uw College adviseren is gelegen in het gegeven:

- a. dat zonder voldoende kennis van de Nederlandse taal en samenleving nieuwkomers langdurig een moeilijke positie op de Nederlandse arbeidsmarkt gaan innemen en zij blijvend afhankelijk worden van sociale voorzieningen. Dit moeten we voorkomen en daarom is ingrijpen nú nodig;
- b. dat hierdoor de aansluiting met de bevolking ernstig wordt belemmerd en er een nieuwe kloof dreigt te ontstaan met alle mogelijke nadelige gevolgen van dien;
- c. dat een doeltreffend integratiebeleid een belangrijke voorwaarde is om mensen perspectief te bieden op een harmonieus leven in een omgeving waarin zij zich 'thuis' kunnen (gaan) voelen.

Na enige oriëntatie naar de plaatselijke ontwikkelingen komen wij tot het volgende advies:

1. Het is in het belang dat nieuwkomers in onze gemeente *een goede start* krijgen en snel kunnen meedoen in de samenleving. Helaas zijn de resultaten van het inburgeringsbeleid, dat in 2013 landelijk is ingevoerd, verontrustend. Dat landelijk beeld geldt ook voor Oisterwijk, zo hebben wij vernomen van SNV. Er zijn in Oisterwijk statushouders die maandenlang moeten wachten om te kunnen starten met de inburgeringscursus. Zoals eerder mondeling door ons werd aanbevolen, pleiten wij daarom wederom voor *een effectiever inburgeringsbeleid* waarvoor ons inziens drie aanpassingen nodig zijn:

- *Een regierol voor gemeenten bij de begeleiding van inburgeraars; dit in lijn met de decentralisatie van allerlei taken naar de gemeente(n).*
- *Meer mogelijkheden om geïntegreerde trajecten in te zetten van taal met werk en (beroeps) opleiding die gericht zijn op duurzame deelname aan de arbeidsmarkt.*
- *Voorzieningen die basaal zijn zoveel als mogelijk binnen de eigen gemeentegrenzen te realiseren – zeker in de aanvangsperiode is dit van belang.*

2. Veel taken op het gebied van werk en welzijn zijn decentraal belegd. Steeds meer wordt een grote mate van zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid verwacht van burgers. Ook van statushouders wordt verwacht dat zij in korte tijd volwaardig en op eigen kracht kunnen participeren en zelfredzaam worden. *Waar nodig, moet voldoende en specifiek op maat steun geboden kunnen worden. Hiervoor dienen de juiste randvoorwaarden gecreëerd te worden, ook financieel.*

3. Wij zijn van mening dat *een specifiek gemeentelijk beleid* van belang is voor deze doelgroep zodat maatwerk en een parallelle, geïntegreerde aanpak mogelijk zijn.

Met als doel dat statushouders sneller participeren en (o.a. financieel) onafhankelijk zijn.

4. *Een aanpak waarbij ketenpartijen samenwerken is het meest effectief* en versnelt de inburgering en integratie. Wij zijn ons ervan bewust dat dit een uitdaging is die veel creativiteit vraagt. Het is tijd om deze integrale manier van begeleiden breed in te voeren. Op deze manier kan de gemeente aansluiten bij de drie transities in het sociaal domein. Dit betekent dat inburgering door de Rijksoverheid (deels) decentraal belegd wordt.

5. Wat goed gaat moet behouden blijven. Hierbij gaat het om:

- *De verplichte inburgering met een resultaatverplichting en handhaving daarop.*
- *Een examen waarin veel aandacht is voor taal.*
- *Een breed geschakeerd aanbod van inburgeringstrajecten en maatschappelijke begeleiding die gericht is op inburgering in de gemeente.*

6. Om maatwerk te kunnen leveren en inburgeraars goed te kunnen begeleiden, moet de gemeente *afspraken kunnen maken met zowel taalaanbieders, aanbieders van duale trajecten en vluchtelingenorganisaties als met de inburgeraars zelf*. Zij moeten hier verantwoordelijkheden in krijgen en het voortouw kunnen nemen.

Tijdens onze coöperatieve gesprekken met de beleidsambtenaar Participatie hebben wij een aantal suggesties gedaan voor het gemeentelijk beleid inzake integratie van vergunninghouders. Wij zijn graag bereid om hierover in gesprek te blijven en zullen graag onze adviesrol in deze blijven vervullen.

Altijd tot nadere toelichting bereid, namens de WMO-raad,

Leo Versteeg
Secretaris Wmo-Raad Oisterwijk